

EUROOPAN KOMISSIO

SISÄMARKKINOIDEN, TEOLLISUUDEN, YRITTÄJYYDEN JA PK-YRITYSTOIMINNAN
PÄÄOSASTO

Bryssel 21. kesäkuuta 2018

TIEDONANTO

YHDISTYNEEN KUNINGASKUNNAN ERO EUROOPAN UNIONISTA JA SÄÄNNELTYJÄ AMMATTEJA JA AMMATTIPÄTEVYYDEN TUNNUSTAMISTA KOSKEVAT EU:N SÄÄNNÖT

Yhdistynyt kuningaskunta ilmoitti 29. maaliskuuta 2017 aikomuksestaan erota unionista Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 50 artiklan mukaisesti. Tämä tarkoittaa sitä, että jollei ratifioidussa erosopimuksessa¹ määrätä eri päivämäärästä, unionin primaarioikeuden ja johdetun oikeuden soveltaminen Yhdistyneeseen kuningaskuntaan lakkaa 30. maaliskuuta 2019 klo 00.00 (Keski-Euroopan aikaa), jäljempänä 'eroamispäivä'.² Tämän seurauksena Yhdistyneestä kuningaskunnasta tulee 'kolmas maa'.³

Koska tilanteeseen liittyy huomattavia epävarmuustekijöitä erityisesti mahdollisen erosopimuksen sisällön osalta, kaikkia henkilöitä, jotka tarvitsevat ammattipätevyytensä tunnustamista säänneltyyn ammattiin pääsemiseksi, muistutetaan oikeudellisista seurauksista, jotka on otettava huomioon, kun Yhdistyneestä kuningaskunnasta tulee kolmas maa.⁴

Jollei mahdolliseen erosopimukseen sisälly siirtymäjärjestelyjä, ammattipätevyyden tunnustamista koskevia EU:n sääntöjä ei eroamispäivästä alkaen enää sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan. Tällä on erityisesti seuraavat vaikutukset:

¹ Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa käydään parhaillaan neuvotteluja erosopimuksesta.

² Lisäksi Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 50 artiklan 3 kohdan mukaisesti Eurooppa-neuvosto voi yhteisymmärryksessä Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa päättää yksimielisesti, että perussopimusten soveltaminen lakkaa jonakin myöhempänä päivänä.

³ Kolmas maa on maa, joka ei ole EU:n jäsenvaltio.

⁴ Euroopan unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen neuvottelijoiden yhteisessä raportissa Yhdistyneen kuningaskunnan hallitusta erosta Euroopan unionista SEU-sopimuksen 50 artiklan nojalla käytävien neuvottelujen ensimmäisen vaiheen edistymisestä (32 kohta) todetaan, että eroamispäivänä meneillään olevat tunnustamista koskevat menettelyt saatetaan päätökseen unionin lainsäädännön mukaisesti. https://ec.europa.eu/commission/publications/joint-report-negotiators-european-union-and-united-kingdom-government-progress-during-phase-1-negotiations-under-article-50-teu-united-kingdoms-orderly-withdrawal-european-union_en.

1. AMMATTIPÄTEVYYDEN TUNNUSTAMISTA KOSKEVIEN EU:N SÄÄNTÖJEN SOVELTAMINEN

Direktiivi 2005/36/EY⁵ on perusta niille ammattihenkilöille, jotka pyrkivät aloittamaan säännellyn ammatin harjoittamisen tai harjoittamaan säänneltyä ammattia muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, jossa he ovat hankineet ammattipätevyytensä, jotta heidän pätevyytensä tunnustetaan kyseisessä jäsenvaltiossa ja he voivat harjoittaa siellä ammatiaan.

Direktiivi 2005/36/EY kattaa EU:n kansalaiset, joiden pätevyys on hankittu yhdessä tai useammassa EU:n jäsenvaltiossa. Direktiivi 2005/36/EY kattaa tietyin edellytyksin ja rajoituksin myös EU:n kansalaiset, joiden pätevyys on hankittu kolmannessa maassa.⁶ Sen sijaan direktiivi 2005/36/EY ei kata kolmansien maiden kansalaisten pätevyyden tunnustamista riippumatta siitä, missä se on hankittu.⁷

Direktiivissä 2005/36/EY säädetään myös mekanismista, jonka puitteissa yhteen jäsenvaltioon asettautuneet ammattihenkilöt voivat muuttaa toiseen jäsenvaltioon ja tarjota siellä säännellyn ammatin palveluja väliaikaisesti tai satunnaisesti (direktiivin 2005/36/EY 5–9 artikla). Tällaisten palvelujen tarjoamisen edellytyksenä voi olla ennakkoilmoituksen tekeminen, jos vastaanottava jäsenvaltio niin vaatii. Se saattaa edellyttää joidenkin ammattien osalta myös ennakkotarkistusta, mutta ainoastaan, jos tämä on tarpeen palvelun vastaanottajan terveydelle aiheutuvan vakavan haitan välttämiseksi (direktiivin 2005/36/EY 7 artiklan 4 kohta).

Muissa EU:n säännöissä, esimerkiksi tilinpäätösten ja konsolidoitujen tilinpäätösten lakisääteisestä tilintarkastuksesta annetussa direktiivissä 2006/43/EY⁸ tai asianajajan

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/36/EY, annettu 7 päivänä syyskuuta 2005, ammattipätevyyden tunnustamisesta (EUVL L 255, 30.9.2005, s. 22).

⁶ Direktiivin 2005/36/EY 2 artiklan 2 kohta, 3 artiklan 3 kohta ja 10 artiklan g alakohta.

⁷ Useissa EU:n direktiiveissä kuitenkin tarjotaan eräitä rajallisia tunnustamista koskevia mahdollisuuksia tietyille kolmansien maiden kansalaisille. Näitä ovat esimerkiksi tutkimusta, opiskelua, harjoittelua, vapaaehtoistyötä, oppilasvaihto-ohjelmaa tai koulutushanketta ja au pairina työskentelyä varten tapahtuvan kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä 11 päivänä toukokuuta 2016 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/801 (EUVL L 132, 21.5.2016, s. 21), kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijänä työskentelyä varten 26 päivänä helmikuuta 2014 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/36/EU (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 375), kansainvälistä suojelua hakevien henkilöiden vastaanottoa jäsenvaltioissa koskevista vaatimuksista 26 päivänä kesäkuuta 2013 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/33/EU (EUVL L 180, 29.6.2013, s. 96), vaatimuksista kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden määrittämiseksi kansainvälistä suojelua saaviksi henkilöiksi, pakolaisten ja henkilöiden, jotka voivat saada toissijaista suojelua, yhdenmukaiselle asemalle sekä myönnetyn suojelun sisällölle 13 päivänä joulukuuta 2011 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/95/EU (EUVL L 337, 20.12.2011, s. 9), kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä korkea pätevyyttä vaativaa työtä varten 25 päivänä toukokuuta 2009 annettu neuvoston direktiivi 2009/50/EY (EUVL L 155, 18.6.2009, s. 17), kolmansien maiden kansalaisten erityisestä maahanpääsymenettelystä tieteellistä tutkimusta varten 12 päivänä lokakuuta 2005 annettu neuvoston direktiivi 2005/71/EY (EUVL L 289, 3.11.2005, s. 15), pitkään oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten asemasta 25 päivänä marraskuuta 2003 annettu neuvoston direktiivi 2003/109/EY (EUVL L 16, 23.1.2004, s. 44).

⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/43/EY, annettu 17 päivänä toukokuuta 2006, tilinpäätösten ja konsolidoitujen tilinpäätösten lakisääteisestä tilintarkastuksesta (EUVL L 157, 9.6.2006, s. 87).

ammatin pysyvän harjoittamisen helpottamisesta muussa kuin siinä jäsenvaltiossa, jossa ammatillinen pätevyys on hankittu, annetussa direktiivissä 98/5/EY⁹, voidaan säätää ammattipätevyyden tunnustamisesta tietyissä säännellyissä ammateissa. Tässä tiedonannossa ei käsitellä ammattipätevyyden tunnustamista kyseisten muiden sääntöjen mukaisesti.¹⁰

2. ENNEN EROAMISPÄIVÄÄ TUNNUSTETUN AMMATTIPÄTEVYYDEN TUNNUSTAMINEN

Yhdistyneen kuningaskunnan ero ei vaikuta Yhdistyneessä kuningaskunnassa saadun ammattipätevyyden tunnustamista koskeviin päätöksiin, jotka 27 jäsenvaltion EU:hun kuuluva jäsenvaltio on tehnyt direktiivin 2005/36/EY perusteella ennen eroamispäivää.

3. AMMATTIPÄTEVYYDEN TUNNUSTAMINEN EROAMISPÄIVÄSTÄ ALKAEN

Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaiset ovat eroamispäivästä alkaen kolmansien maiden kansalaisia, joten heihin ei enää sovelleta direktiiviä 2005/36/EY. Tästä seuraa, että

- Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisten ammatillisen pätevyyden tunnustaminen 27 jäsenvaltion EU:ssa määräytyy asianomaisen jäsenvaltion kansallisten toimintalinjojen ja sääntöjen mukaisesti riippumatta siitä, onko Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisen pätevyys hankittu Yhdistyneessä kuningaskunnassa, muussa kolmannessa maassa vai 27 jäsenvaltion EU:ssa.
- Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisten palvelujen väliaikainen tai satunnainen tarjoaminen 27 jäsenvaltion EU:ssa määräytyy asianomaisen jäsenvaltion kansallisten toimintalinjojen ja sääntöjen mukaan myös silloin, kun he ovat sijoittautuneet laillisesti 27 jäsenvaltion EU:hun.

EU:n 27 jäsenvaltion kansalaisten Yhdistyneessä kuningaskunnassa hankkima pätevyys, jäljempänä 'Yhdistyneen kuningaskunnan ammattipätevyys' on eroamispäivästä alkaen unionin oikeutta sovellettaessa kolmannen maan pätevyys. Direktiivissä 2005/36/EY säädetty tunnustamisjärjestelmä ei enää kata (niin EU:n

⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 98/5/EY, annettu 16 päivänä helmikuuta 1998, asianajajan ammatin pysyvän harjoittamisen helpottamisesta muussa kuin siinä jäsenvaltiossa, jossa ammatillinen pätevyys on hankittu (EYVL L 77, 14.3.1998, s. 36).

¹⁰ Eri ammatteja koskevia EU:n sääntöjä käsitellään alakohtaisissa tiedonannoissa. Näitä ovat esimerkiksi veturinkuljettajien osalta *Yhdistyneen kuningaskunnan ero Euroopan unionista ja rautatieliikennettä koskevat EU:n säännöt*, ilmailualan henkilöstön, esimerkiksi lentäjien ja matkustamomiehistön, osalta *Yhdistyneen kuningaskunnan ero Euroopan unionista ja lentoturvallisuutta koskevat EU:n säännöt*, merenkulkijoiden osalta *Yhdistyneen kuningaskunnan ero Euroopan unionista ja merenkulkijoiden vähimmäiskoulutusta ja pätevyysasiakirjojen keskinäistä tunnustamista koskevat EU:n säännöt*, sisävesiväylien laivureiden osalta *Yhdistyneen kuningaskunnan ero Euroopan unionista ja sisävesiväyliä koskevat EU:n säännöt*, tilintarkastajien osalta *Yhdistyneen kuningaskunnan ero Euroopan unionista ja lakisääteisiä tilintarkastuksia koskevat EU:n säännöt* ja maantieliikenteen alalla työskentelevien henkilöiden osalta *Yhdistyneen kuningaskunnan ero Euroopan unionista ja tieliikennettä koskevat EU:n säännöt*; ks. myös *Tiedonanto – Yhdistyneen kuningaskunnan ero Euroopan unionista ja elävien eläinten kuljetusta harjoittavia yrityksiä, kuljettajia ja hoitajia koskeviin lupiin ja todistuksiin liittyvät EU:n säännöt*. Kaikki tiedonannot osoitteessa https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness_fi.

kuin Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaistenkaan kannalta) tällaisen pätevyuden tunnustamista, vaan se määräytyy direktiivin 2005/36/EY 2 artiklan 2 kohdan nojalla kyseisen 27 jäsenvaltion EU:n jäsenvaltion kansallisten toimintalinjojen ja sääntöjen mukaan.

Jos EU:n 27 jäsenvaltion kansalaisella on ennen eroamispäivää hankittu Yhdistyneen kuningaskunnan ammattipätevyys, hänen olisi kuultava asianomaisia kansallisia viranomaisia sen arvioimiseksi, olisiko suositeltavaa saada Yhdistyneen kuningaskunnan ammattipätevyuden tunnustaminen 27 jäsenvaltion EU:n jäsenvaltiossa ennen eroamispäivää.

Ammatinharjoittajien vapaata liikkuvuutta koskevalla komission verkkosivustolla annetaan yleistä tietoa tunnustamisasioista. (https://ec.europa.eu/growth/single-market/services/free-movement-professionals/qualifications-recognition_fi). Sivuja päivitetään tarpeen mukaan.

Euroopan komissio
Sisämarkkinoiden, teollisuuden, yrittäjyyden ja pk-yritystoiminnan pääosasto